

Muhulane

Nr 8 (261)

3. august 2011

Muhu leht

Muuseumisuve kiired ajad

Uus näitus

Toomal näeb augusti teisest nädalast Ivar Mägisto muhuteemaliste eksliibriste näitust. Ivar Mägisto (Muda) (1933-2004) elas Teise maailmasõja ajal ja pärast sõda Igakülas ja Piiril. 1990. aastatel alustas hea käe ja silmaga harrastuskunstnik Muhu saarele ja inimestele pühendatud eksliibriste teemaatiliste sarjadega: "Ühel pool on Suur ja teisel Väike väin", "Ehk tuleb tuttav ette", "Kuis käsi käib". Eraldi album on pühendatud Muhu Keskkoolile, kus Mägisto ka mõnda aega õppis. Muhu muuseumis olevatest albumitest ja mappidest võivad paljud muhulased leida neile pühendatud eksliibrise, kuigi nad ise pole Ivar Mägistoga ehk kohtunudki. Tasub tulla näitusele uurima, ehk leiata ka oma eksliibrise.

Uus näitus „Ivar Mägisto eksliibrised“ avatakse **5. augustil kell 16** Tooma peretoas.

Viimane etendus

7. augustil kell 12 mängib Saaremaa Rahvateater 100-ndat ja ühtlasi ka viimast korda Jüri Tuuliku „Abruca lugusid“. Etendusele on veel vabu kohta.

Piletid müügil hinnaga 10 ja 8 eurot eelmüügis muuseumi piletimüügis või pool tundi enne etenduse algust. Vajalik ette-teatamine.

ISSN 1736-289X

Aira Kaal 100

6. augustil kell 19 on kõik kirjandushuvilised oodatud Toomale, kus tuleb juttu Aira Kaalu elust ja loomingust. Ürituse taga on Looduse Omnibuss, kes korraldab kirjanduslike sugemetega loodusmatka Muhus ja Saaremaal - "Aira Kaal 100". Kavakohaselt peatatakse ennelõunal Väikese Väina tammi Saaremaa-poolsel teelaiendil, et kõnelda Aira Kaalu luulest ja tammi ajaloost. Luulet loevad näitleja Anu Lamp ja tema noored kolleegid. Seejärel sõidetakse kirjaniku sünnipaika Põide kihelkonna Mui küla Tiidu tallu, kus osalevad vestlusringis Aira Kaalu noorema venna Ilmar Kaalu järeltulijad Mati Kaal, talu praegune peremees Vambo Kaal ja Ülle Kruus ning kirjaniku vanema õe Amalie Kaburi tütar Merike Trull.

Kübassaare poolsaarel toimub loodusmatk, mida juhivad Andres Hanso koos Mati Kaaluga. Külastatakse Põide kirikut ja kalmistut.

Koguvas viibitakse kl 19.00 - 20.30, kus on kaaslasteks Muhu muuseumi rahvas ja kohalikud muusikud.

Annetus muuseumile

2011. aasta juunis sai Muhu Muuseum Saksamaalt väärtusliku kingituse. Karlsruhe elav pr Meeli Bagger (ülemisel fotol paremal) annetas muuseumile muhu naise rahvariidekomplekti, mille ta ise oli saanud pr

Fotodel Meeli Bagger ja Lea Kuldsepp ning annetus muuseumile.

Hiltrud Saekelilt Münchenist. Tegemist on komplektiga, mille muhulased kinkisid Ilse von Hoerschelmannile tema abielumise puhul 1903. või 1905.

aastal. Komplekti saab näha muuseumi tekstiilnäitusel Väljal.

Loe ka pöördelt.

Muuseumisuvi...

Jaanus Samma ja Alo Pais-tiku **fotonäitus** "AAFAGC **Muhu**" avatud Muhu Muuseumis sigade laudas augusti lõpuni.

Akordioniõpe

9.-11. augustil igal õhtu-poolikul kell 16 - 19 on Toomale oodatud algajad akordionimängijad.

Õppepäevi viib läbi suurte kogemustega õpetaja Reet Lõugas. Osalemistasu 3 eurot (muuseumi pilet). Kindlasti on vajalik eelregistreerimine ja pill tuleb endal kaasa võtta. Täpsem info ja registreerimine telefonidel 45 48 872, 50 11 566 või meili teel

muuseum@muhumuuseum.ee

**Eda Maripuu ja
Lea Kuldsepp**

Pensionäride pidu

toimub **12. augustil** kell 12.00 Nautse Mihkli.

Peost osavõtuks registreeru külavanema juures ka maksa osavõtumaks 3 eurot inimese kohta **10. augustiks**. Peole tulekuks kooperaeruge piirkonniti võimalusel oma transpordiga või teatage võimaluse puudumisel transpordivajadusest osavõtumaksu tasumisel.

Teade

Muhu Lasteaed võtab alates 1. septembrist tööle 1.0 koormusega õpetaja abi.

Soovijate avaldused ja CV-d on oodatud **15. augustiks**. Kasuks tuleb eelnev töökogemus või pedagoogiline ettevalmistus. Infot saab telefonil 56 69 1980.

Reet Hobustkoppel

Muhu Lasteaia direktor

Volikogu erakorraline istung 11. juulil

Päevakorras on kahe maaüksuse koormamine isikliku kasutusõigusega. Nõusolek anti Elion Ettevõtte AS kasuks liinirajatiste paigaldamiseks vastavalt asendiplaanidele Liiva k Raunmägi ja Tõnise mü-tele.

Vallavalitsuse istungitelt

28. juuni

Hellamaa k Tamme mü-le määrati sundvaldus Eesti Energia Jaotusvõrgu OÜ kasuks tehnovõrgu talumiskohustuse kehtestamiseks.

Otsustati jagada Hellamaa k Sika: Sika ja Uue-Sika.

Kinnitati detailplaneeringu (DP) koostamise lähteülesanne Nõmmküla Kalatööstuse ja Toomu-Mihkli mü-tele. Eesmärgiks rajada 14 ridaelamut, tervisekeskus, hotell, koolitus- ja sadamahoone, vähendada ehituskeeluvööndi ja muuta maa sihtotstarve ärimaaks.

Moodustati ajutine komisjon Hajaasustuse veeprogrammi menetlemiseks ja hindamiseks (esimees Arvo Vaga, liikmed Raido Liitmäe, Triin Valk, Mihkel Ling ja Indrek Võeras).

Kinnitati projekteerimistingimused:

- Hellamaa k OÜ-le Saluala kuu-luva Sika mü elamu rekonstrueerimiseks puhkemajaks ja sauna ehitamiseks

- Lehtmetsa k Kutu mü elamu ehitamiseks

- Oina k Jüri mü elamu rekonstrueerimiseks.

- Pikendati Simisti k Mereääre elamu ehitamise projekteerimis-

tingimuste kehtivusaega.

- Väljastati kirjalik nõusolek Raugi k Külavahe sauna ehitamiseks.

- Väljastati ehitusluba

- OÜ-le Jõeserva suvilate ehitamiseks Rootsivere k Värava mü ja Bäärsi mü-tele

- Mäla k Andruse mü elamu rekonstrueerimiseks

- Kallaste k Kopli mü keldri rekonstrueerimiseks elamuks ja kõrvalhoone ehitamiseks.

- Väljastati kaevetööde luba OÜ-le Erko Elekter Levalõpme k Liivamaa mü elektrivõrguühenduse rajamiseks.

- Otsustati toetada külade seltsitegevust ja arendamist.

- Anti luba Väikese Videviku-konsterdi korraldamiseks Põitse k Uiekoplil 9. juulil.

12. juuli

- Otsustati eraldada reservfondist projekti „Liiva küla volle väljaku rajamine“ omaosaluseks 1914 eurot ja Lõunaranna sadamale Saaremaa merenädala korraldus-kuludeks 250 eurot.

- Kinnitati 2011. a Hajaasustuse veeprogrammist toetuse saajad.

- Väljastati ehitusluba:

- AS-le Saarte Liinid Kuivastu

sadama kai nr 2 rekonstrueerimiseks

- Eesti Energia Võrguehitus AS-le Põitse k Kolga mü elektrivõrguühenduse rajamiseks.

- Väljastati kirjalik nõusolek Põitse k Uuelu suurkaevu rajamiseks.

- Väljastati kaevetööde luba Tamse k Kivisambla tiigi rajamiseks.

- Tühistati ehitustegevuse peatamine Põitse k Kolga kinnistul (suvi-la).

- Otsustati korraldada Viira k Uuelu mü DP avalik väljapanek 1.-14. augustini.

- Kinnitati Mäla k Andruse mü nimemuutus – Jaani-Andruse.

- Otsustati jagada:

- Rannaküla Niidi mü: Niidi ja Rahnu

- Simisti k Kääru-Saadu mü: Kääru-Saadu ja Kase.

- Muudeti korraldust Muhu põhikooli direktori ja Muhu lasteaia direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kohta. Moodustati komisjon koosseisus Triin Valk (esimees), Raido Liitmäe, Kalev Kütt, Jaana Palu, Arvo Vaga, Riina Hopp ja Raivo Peers. Vajadusel kaasatakse Muhu põhikooli direktor Senta Room.

Mida peaks teadma jäätmekäitlusest

Jäätmekäitlusteenuse osutamisel lähtub Ragn-Sells AS jäätmeseadusest, kohalike valdade ühisest jäätmehoolduseeskirjast, korraldatud jäätmeveo konkursi pakkumise kutsedokumentidest ja Ragn-Sells AS jäätmekäitlusteenuse osutamise tüüptingimustest.

Olulisemad punktid, mida jäätmevaldajal palume silmas pidama, on:

- * Olmejäätmete mahutisse ei tohi panna vanapaberit, pakendeid, ohtlikke jäätmeid, aia- ja pargijäätmeid, üle +30°C kuuma tuhka, vedelaid jäätmeid, käimlajäätmeid, kogumiskaevude setteid, nakkustekitavaid ja bioloogilisi jäätmeid, erikäitlust vajavaid jäätmeid, jäätmeid, mis võivad kahjustada jäätmekogujaid, prügilat töötajaid või jäätmeveovahendeid, ehitus- ja lammutusjäätmeid;

- * Jäätmemahuti tehnilise korrasoleku, mahuti desinfitseerimise, õige kasutamise ja mahuti ümbruse korras-hoiu tagab mahuti kasutaja;

- * Kuni 1000-liitrised väikekonteinerid tuleb paigutada tasasele ja kõvale maapinnale või neid tühjendava jäätmeveokiga samal tasandil paiknevale alusele, jäätmeveoki lähimast võimalikust peatumiskohast mitte kaugemale kui 4 m. Soovitame tuua konteiner tühjenduspäevaks värava taha tee äärde või tellida vastav lisateenus Ragn-Sells'ilt;
- * Suuremad kui 1000-liitrised konteinerid paigutatakse tasasele ja kõvale maapinnale või neid tühjendava jäätmeveokiga samal tasandil paiknevale alusele, millele on tagatud jäätmeveoki vahetu juurdepääs konteineri tühjendusküljelt, s.o auto tagaosa;
- * Jäätmed tuleb vajadusel enne paigutamist jäätmemahutisse pakkida plastikaatkottidesse suletult, et need ei levitaks haisu, ei põhjustaks ohtu tervisele ega määriks kogumisvahendeid; kogumisvahendi kaaned peavad olema suletud;
- * Jäätmete kogumiseks on sobivaimad konteinerid mahuga alates 80 liitrit kuni 4500 liitri. Eramajade

tarbeks on sobivaimad 80,140 ja 240 liitrit mahutavad plastikust konteinerid. Juhul kui kliendil on eba-standardne konteiner, mida jäätmevedaja ei saa tühjendada, siis vahetab klient selle standardse konteineri vastu. Sobivaid konteinerid saab rentida või osta Ragn-Sells'ilt (vt hinnakiri maikuu Muhulases).

- * Mahutite või värava lukustamise korral peab klient (jäätmevaldaja) kindlustama nende avamise tühjenduspäevaks või tellima vastava lisateenuse Ragn-Sells'ilt. Juhul kui jäätmevaldaja ei võimalda vedajale juurdepääsu jäätmemahutile, siis on vedajal õigus rakendada teenustasutühisõidu eest;
- * Ahjus võib põletada ainult looduslikust materjalist jäätmeid (paberit, puitu jms). Põletamiseks ei sobi kile, kiletatud paber, mitmed komposiitpakendid (piimapakid, tetrapakid) ja paljud muud pakkematerjalid, mis sisaldavad sünteetilisi materjale. Nimetatud jäätmete põletamine seab ohtu puhta elukeskkonna ning seega ka meie kõigi tervise.

KOGUVA KUNSTITALL

PIRET ROHUSAAR
VANA ÕLIPUU

maalitud kevadel 2011 LOUNA-PAANTSUSMAAL
avamine 1.8.2011 17.00 - 19.00

avatud iga päev - open daily - 11.00 - 18.00 Cafe - Wine - Artshop

Küünikontsert

12. augustil Aljava küünis kl 21

Kukerpillid ja Ivo Linna

“Las laine möllab torm...” pühendusega Taivo Linnale

Väravad avanevad kl 20.

Pilet 10 eurot, lapsed kuni 10 a tasuta. Piletid kohapeal.

Kontakt 50 213 91.

Kuussaares 13. augustil kl 19, väravad lahti kl 18.

Näitus
eve tiidolepp
"ürgne jõud viidis"

Tõnise Gallerii
Paenase küla
Muhu
tel 53462340

juuli, august 2011

Pensionist maksuvaba tulu mahaarvamine

Igal inimesel on õigus üldisele maksuvabale tulule suuruses 1728 eurot (27000 krooni) aastas ehk 144 eurot (2250 krooni) kuus. Samuti on pensionäridel lisaks pensioni osas õigus täiendavale maksuvabale tulule 2304 eurot (36000 krooni) aastas ehk 192 eurot (3000 krooni) kuus. Kokku on pensionäridel õigus saada tulumaksuvaba tulu 4032 eurot (63000 krooni) aastas ehk 336 eurot (5250 krooni) kuus.

Kui pensionär täiendavalt tulumaksu juurde maksmata ei pea, siis tuludeklaratsiooni esitamise kohustus ei ole. Tuludeklaratsiooni esitamise kohustus on näiteks juhul, kui maksuvaba tulu on arvestatud topelt. Soovitus on tuludeklaratsioon esitada juhul, kui maksuvaba tulu ei ole aasta kestel täies ulatuses arvesse võetud või kui maksuvaba tulu avaldust ei ole tehtud ning seetõttu on tulumaks kinni peetud.

Kui pensioni summa on:

1) kuni 2304 eurot (36000 krooni) aastas ehk 192 eurot (3000 krooni) kalendrikuus, siis:

o töötava pensionäri pensionitulumaksuga ei maksustata. Maksuvaba tulu avaldus tuleks esitada tööandjale. Juhul, kui

avaldust ei ole esitatud tööandjale, siis on soovitatav esitada tuludeklaratsioon Maksu- ja Tolliametile.

o mittetöötava pensionäri pensionitulumaksuga ei maksustata.

2) rohkem kui 2304 eurot (36000 krooni) aastas ehk 192 eurot (3000 krooni) kalendrikuus kuni 4032 eurot (63000 krooni) aastas ehk 336 eurot (5250 krooni) kalendrikuus, siis:

o töötav pensionär esitab maksuvaba tulu avalduse kas tööandjale või elukohajärgsele pensioniametile. Tuludeklaratsioon on soovitatav esitada, kui palk on alla 144 eurot (2250 krooni) kalendrikuus ja maksuvaba tulu avaldus on esitatud tööandjale või avaldust ei ole üldse esitatud.

o mittetöötav pensionär esitab maksuvaba tulu avalduse elukohajärgsele pensioniametile. Juhul, kui avaldust ei ole esitatud, siis on soovitatav esitada tuludeklaratsioon Maksu- ja Tolliametile.

3) üle 4032 euro (63000 krooni) aastas ehk 336 eurot (5250 krooni) kalendrikuus, siis:

o töötav pensionär esitab maksuvaba tulu avalduse kas tööandjale või elukohajärgsele pensioni-

ametile. Juhul, kui avaldust ei ole esitatud, siis on soovitatav esitada tuludeklaratsioon Maksu- ja Tolliametile.

o mittetöötav pensionär esitab maksuvaba tulu avalduse elukohajärgsele pensioniametile. Juhul, kui avaldust ei ole esitatud, siis on soovitatav esitada tuludeklaratsioon Maksu- ja Tolliametile.

NB! Summad kroonides kehtisid aastatel 2008 – 2010.

Seda, kas avaldus on pensioniametile esitatud, palume täpsustada Sotsiaalkindlustusametiga infotelefonil 16106. Lisainformatsiooni pensionite osas saab ka Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt www.ensib.ee. Samuti soovitame esitada avaldus pensioniametile, kui teie ei ole seda teinud.

Need isikud, kes peavad/soovivad esitada tuludeklaratsiooni, saavad seda esitada tagantjäreli 3 aasta eest (2008 - 2010. a). Täiendavat infot tulude deklareerimise kohta saab Maksu- ja Tolliameti kodulehelt www.emta.ee/tuludeklareerimine, infotelefonilt 1811 või e-posti aadressilt fyysisik@emta.ee

Healutoake

- Maniküür
- Pediküür
- Geokõõned/biogeel
- Ripsmete-kulmude keemiline värvimine
- Depilatsioon
- Jumestus
- Kõrvarõngaste paigaldus
- Messaaz
- Naha hooldus

Maie Keinast
Tel 53 470 435
Rosalilli OU Muhi Apteek
maie.keinast@gmail.com

Sotsiaalkeskusest

14. juuli Saarte Hääli kajastas vallavanem Raido Liitmäe kohtumist minister Hanno Pevkuriga. Otsiti lahendusi Muhu sotsiaalkeskuse valmishitamiseks: kas tõmmata ehituse kulud kokku ilma kvaliteeti alla laskmata, kuulutada hange nurjunuks ja alustada uuesti või leida ehituse jaoks lisaraha.

Muhu sotsiaalkeskuse ehitamist alustas 2009. a juulis Facio Ehitus, kuid ehitustööd peatusid erimeelsuste tõttu Muhu vallaga.

10. juulil sündis Ivika Saarkoppeli ja Kazeem Abiodun Ogunsanya perre tütar **Naomi-Zainab** Ogunsanya.

Kadakapuidust tehtud esemete näitus ja müük

Linnuse külas Endla talus (pöörata Piirilt Linnuse küla poole, 1. talu paremat kätt, viit olemas).

Teade

Kuna Tootsi turbatööstuses on tootmine lõpetatud, ei ole võimalik sel aastal briketti tellida. Lisainfo saamiseks helistada tel. 45 98 196.

Kirikuteated

EELK Muhu kogudus
Teenistused Muhu Katariina kirikus **pühapäeviti kell 11.**

Koguduse hooldajaõpetaja Hannes Nelis, tel 52 91 881, hannes.nelis@eelk.ee
Diakon Aare Luup, tel 56 903 327, aare.luup@gmail.com

Koguduse uudised ja uuemad teated leiad internetiaadressilt www.eelk.ee/muhu

EAÕK

Kirikupühad:
6. august - Issandamuutmise püha

Juulikuu on jõudnud juba poole peale.
Mõtted rändavad nii halvale kui heale.
Miks küll rohkelt kurjust on ilmas, paljudel-paljudel pisarad silmas?

Sa tunne rõõmu suve võlust, lindude laulust ja lillede ilust.
Ära mõtle veel sügise teele, mis teeb nukraks ning kurvaks meele.
Oma südames sa headust ja hellust kannan, rõõmu ja rahu ka teistele anna.
2011. a juulikuus
Paula Kesküla, 93. a

Täpsustus. Juri Palu loos (eelmises Muhulases) on tekkinud paar apsu – 1) sisuline seisneb selles, et vana Juri pensionieas mitte Laptevite mere Tiksis, vaid Kara mere Dicksonis (Jenissei suudmealal) oma kakuamit katsetas ja 2) on toimetamisel kuidagi „poolenisti kaduma läinud“ paraku siiani dešifreerimata venekeelne akronüüm RSPO (slaavi tähed!).

15. august - Jumalasünnitaja uinumise püha, Rukki-Maarjapäev
1. september - kirikuaasta algus

Rinsi
6. august kl 10 Issandamuutmise püha jumalik liturgia
3. september kl 10 jumalik liturgia.

Hellamaa
20. august kl 10 jumalik liturgia
Liiva hooldekodu
20. august kl 13 palveteenistus ja armulaud.
Preester Andreas Pöld, tel 45 33 743, 56 606 703.

*Valge päeva on varjanud mure kivine sein,
tõde valus on uskuda, raske kaotuse lein.*

Avaldame sügavat kaastunnet Arnekile ja Markusele abikaasa ja ema
Maarja Grubniku
surma puhul.

Keila SOS Noortekodu pere ja Kaja

IN MEMORIAM
Meie hulgast lahkus

7. juulil 31-aastane **Maarja Grubnik**.

Tunneme kaasa omastele!

Mihklikuu juubilarid

Paula Tarvis 95 (2.9)
Pauline Kesküla 94 (21.9)
Vassili Raim 90 (5.9)
Endel Jõesalu 88 (22.9)
Hilda Kiviuru 88 (29.9)
Linda Ristkukk 87 (25.9)
Hilda Paist 86 (15.9)
Petronia Kõrv 85 (28.9)
Laine Pallas 84 (6.9)
Leida Väljaots 84 (17.9)
Armilda Väher 84 (27.9)
Arnold Nikkel 83 (16.9)
Vaike Vahter 81 (11.9)
Salme Maripuu 81 (16.9)

Heinart Laaneväli 70 (26.9)
Elmo Tint 65 (5.9)
Enda Liik 60 (9.9)
Heino Kann 60 (29.9)
Kalju Kepp 60 (29.9)

Palju õnne!

elisa.ee/mint

Lihtsalt soodsam

Elisa on
Kiire 3,5G internetiga
Katnud kogu
SAAREMAA
JA MUHU

mint
Üle Eesti Internet

Küsi täpsemalt 6 600 600
või vaata www.elisa.ee/mint

Järgmise lehenumbri materjalid on oodatud **31. augusti** õhtuni.

Toimetab Anu Pallas,
tel: 52 28 929, e-post: muhulane@muhu.ee
Muhulane ilmub üks kord kuus.
Internetis www.muhu.ee - Ajaleht
Trükitud Saarte Trükikojas 500 eks.

Hind **30** eurosent.